

διδόμενον πρὸς τὸν γαμβρὸν τίμημα πρὸς ἐξαγορὰν τῆς συγκαταθέσεώς του εἰς τὸν γάμον, ὅσας ἢ νύμφη ἐμειονέκτει τοῦ γαμβροῦ, λόγῳ ἡλικίας, ἢ ἐμφανίσεως, ἢ μορφώσεως, ἢ καὶ κοινωνικῆς τάξεως. Ἀντιστοίχως ὑπῆρχε καὶ τὸ νυμφίκι. Τὸ γαμβρίκι ἦτο θεσμὸς παρεμφερῆς πρὸς τὸ ἀλλαχοῦ ἰσχυρὸν παλληκαριάτικο.

1045

1869. Κανονισμός, ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου, τῆς Δημογεροντίας Καλύμνου, ἀναλύεται διὰ μακρῶν, ἐν 367, σ. 182–189, ὅπου τονίζεται ἡ δημοκρατικότης τῶν διατάξεών του.

1046

1871. Γραπτὰ ἔθιμα Ἀστυπάλαιας,

συνταχθέντα ἐν συνελεύσει τῶν Δημογερόντων, τῶν Προκρίτων καὶ τοῦ Κλήρου, καταχωρισμένα ἐν τῷ Κώδικι τῆς Μητροπόλεως, ἐν 250 καὶ ἐν 251.

«Α) Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ ἐνὸς μέλους τοῦ ἀνδρογύνου ἄνευ κληρονόμου κατιόντος, ὅλα τὰ κινητὰ ἢ ἀκίνητα πράγματα ἢ χρήματα, ὅσα ὁ ἀποθανὼν ἔλαβεν ὡς προῖκα, ἐπιστρέφονται, ἄνευ ἐξαιρέσεως τινός, εἰς τοὺς προικίσαντας αὐτά, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, εἰς τὰ τέκνα των, σύμφωνα μὲ τὸν παλαιὸν λόγον : «τὸ γονικὸν εἰς τὸ γονικόν».

Β) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀποβιώσει τὸ ἐν μέλος τοῦ ἀνδρογύνου καὶ ἤθελεν ἐγκαταλείπει ἐν ἡ πλειότερα τέκνα, τότε τὸ ἐπιζῆσαν μέλος, ὡς φυσικὸς κηδεμὼν τῶν ὀρφανῶν, ὀφείλει νὰ συγκαλέσῃ ὡς τάχιον, οἰκογενειακὸν συμβούλιον μεταξὺ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν τῶν ὀρφανῶν, διὰ νὰ προσδιορίσουν ἀπὸ κοινοῦ τοὺς κηδεμόνας τῶν ὀρφανῶν.

Γ) Πρώτιστον χρέος τῶν κηδεμόνων ὑπάρχει νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ὑπαρξιν τῶν ὀρφανῶν, συνάμα δὲ καὶ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν αὐτῶν.

Καὶ ἐὰν μὲν τὰ ὀρφανὰ δύνανται νὰ ἀπολαμβάνωσιν τὴν ἀπαιτουμένην περιθάλψιν καὶ ἐπιμέλειαν παρὰ τῷ ἐπιζῶντι γεννήτορί των, θέλουσι μείνει παρ' αὐτῷ, κατὰ προτίμησιν. Ἐὰν δὲ τὰ ὀρφανὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰς ἀπαιτουμένας περιθάλψεις, ἢ ἐὰν ἡ ὑπαρξὶς των δὲν εἶναι ἐξησφαλισμένη παρὰ τῷ ἐπιζῶντι γεννήτορί των, τότε οἱ κηδεμόνες ὀφείλουσι νὰ ἐμπιστευθῶσι τὴν ἀνατροφὴν των εἰς ἐκεῖνον ἐκ τῶν πλησιεστάτων συγγενῶν των, ὅστις παρέχει πλήρη ἐμπιστοσύνην διὰ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν καὶ ἀπαιτουμένην περιποίησιν τῶν ὀρφανῶν.

Δ) Ἄμα ἐξασφαλισθῶσι τὰ τῆς ἀνατροφῆς τῶν ὀρφανῶν, οἱ κηδεμόνες ὀφείλουσι νὰ ἐξετάσωσι καὶ τὰ τῆς περιουσίας αὐτῶν καὶ ἀφ' οὗ προσδιορίσωσι τὰ πρὸς συντήρησιν καὶ διατήρησιν αὐτῶν ἀπαιτούμενα ἔξοδα, ἐὰν μὲν ἡ περιουσία τοῦ ἀποθανόντος γεννήτορός των φέρῃ εἰσόδημα πλειότερον τῶν ὅσων ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν διατήρησιν αὐτῶν, τότε τὸ περισσεύμα τοῦτο θέλει παραδίδεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον τῆς Νήσου μας, διὰ νὰ διαχειρίζηται ἐν γνώσει τῶν κηδεμόνων, ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτρόπων, πρὸς ὄφελος τῶν ὀρφανῶν, τὸ δὲ περισσεύμα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὰ ὀρφανὰ ὁμοῦ μὲ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος γεννήτορός των, ἐὰν αὐτὰ ζήσωσιν. Ἐὰν ὅμως ἤθελον ἀποθάνει, ἡ περιουσία μεταβαίνει, ὡς εἴρηται, ἐκεῖθεν ὅθεν ἐδόθη, τὸ δὲ περισσεύμα λαμβάνει αὐτοδικαίως ὁ ἐπιζῶν γεννήτωρ αὐτῶν, ὡς κληρονομίαν ἀπὸ τὰ τέκνα του. Ἐὰν δὲ τοῦναντίον τὸ εἰσό-

δημα τῆς περιουσίας δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξοδα τῶν ὀρφανῶν, τότε ὁ ἐπιζῶν γεννήτωρ ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὰ τέκνα του αὐτὰ ἐκ τῆς ἰδίας του περιουσίας. Καὶ ἐὰν μὲν τὰ ὀρφανὰ ζήσωσιν, οὐδὲν δικαίωμα δύναται νὰ ἔχῃ ἀπέναντι τῶν ἐν λόγῳ τέκνων του διὰ τὰ ἔξοδα αὐτά, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παραδόσῃ πρὸς αὐτὰ τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς ἢ μητρὸς ἀνέπαφον. Εἰς περίπτωσιν ὅμως καθ' ἣν τὰ ὀρφανὰ ἤθελον ἀποβιώσῃ, τότε ὁ ἐπιζῶν γονεὺς δικαιούται νὰ λάβῃ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος γεννήτορος τῶν ὀρφανῶν τὰ ἔξοδα, ὅσα πλέον τῆς εἰρημένης περιουσίας ἐγένοντο, τῇ ἐγκρίσει τῶν κηδεμόνων, χάριν αὐτῶν τῶν ὀρφανῶν.

Ε) Τὰ ὀρφανὰ, πρὶν συμπληρώσωσι τὸ εἰκοστὸν προῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, δὲν δύνανται νὰ διαθέσωσι τὴν περιουσίαν, ἣν ἐκληρονόμησαν ἀπὸ τοῦς γονεῖς των, κατὰ τὴν ἀρέσκειάν των, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὅμως τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τότε δύνανται νὰ διαθέσωσι τὴν περιουσίαν αὐτῶν ὅπως βούλονται, ἐν περιπτώσει θανάτου των, ἐὰν οἱ προικίσαντες τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἦτοι οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες, δὲν ὑπάρχωσιν εἰς τὴν ζωὴν. Ἐὰν ὅμως ὑπάρχωσιν εἰς τὴν ζωὴν, τότε ἡ περιουσία αὐτῶν μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς αὐτοὺς μετὰ τὸν θάνατον τῶν ὀρφανῶν.

Σ) Ὅπως τὰ ὀρφανὰ, οὕτω καὶ τὰ ἀνδρόγυνα δὲν δύνανται νὰ διαθέσωσι κατὰ τὴν ἀρέσκειάν των τὴν προῖκα, ἣν ἀπὸ τοῦς γονεῖς των ἔλαβον, ἢ ἀπὸ ἄλλους συγγενεῖς των, διότι αὐτὴ ἀνήκει εἰς τοὺς κατιόντας κληρονόμους αὐτῶν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων, ἡ περιουσία μεταβαίνει πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἔδωκαν αὐτήν, ἢ πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν, μόνον δὲ ὅσα ἐκέρδισαν οἱ ἴδιοι, δηλαδή τὸ περίσσευμα τῆς προικὸς, δύνανται νὰ διαθέσωσιν, ὅπως βούλονται.

Ζ) Τόσον τὰ ἀνδρόγυνα, ὅσον καὶ τὰ ὀρφανὰ, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δύνανται νὰ διαχειρίζονται περὶ ἧς γίνεται λόγος, κατὰ τὸ συμφερότερόν των, δηλαδή δύνανται καὶ νὰ δανείζονται ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτῆς καὶ νὰ ἐκποιῶσιν αὐτήν, ἐὰν θέλωσιν, εἴτε ὑπαρχούσης αὐτοῖς ἀνάγκης, εἴτε μὴ, πάντοτε ὅμως μετὰ τὸν θάνατόν των, ἐὰν ἤθελε τοῖς μείνει περιουσία, θέλει εἶσθαι εἰς ἐνέργειαν τὸ παρὸν ἔθιμον.

Η) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἤθελεν ἀποθάνει ἐν μέλος τοῦ ἀνδρογύνου ἄνευ διαθήκης καὶ εὐρέθῃ εἰς αὐτὸ περιουσία τις, ἣν ἐκέρδισεν αὐτὸς ὁ ἀποθανὼν καὶ δὲν ἔλαβεν ὡς προῖκα, τότε τὸ ἐπιζῶν μέλος τοῦ ἀνδρογύνου, τόσον ἀνὴρ ὅσον καὶ γυνή, εἰσέρχονται εἰς τὴν κληρονομίαν καὶ λαμβάνουσι μερίδιον τόσον, ὅσον ἤθελε λάβει εἰς τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τὸ προῖον τῆς κληρονομίας αὐτῆς δύναται νὰ διαθέσῃ ὅπως βούλεται, ἐὰν δὲ ἔλθῃ εἰς ἕτερον γάμον. Ἐὰν ὅμως ἤθελεν ἔλθῃ εἰς ἄλλον γάμον, τότε τὴν κληρονομίαν αὐτήν θέλει τὴν ἐπιστρέφει εἰς τοὺς γονεῖς ἢ τοὺς ἀδελφούς τοῦ ἀποβιώσαντος.

Θ) Αἱ προγαμιαῖαι δωρεαὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸ μέλος ἐκεῖνο τοῦ ἀνδρογύνου εἰς ὃ ἐδόθησαν, εἰς περίπτωσιν ὅμως θανάτου, ἐὰν μὲν ὑπάρχῃ κληρονόμος, ἢ εἰς τὸν ἀποθανόντα δοθεῖσα δωρεὰ μένει ὡς κληρονομία εἰς τὰ τέκνα του, ἐὰν δὲ τουναντίον ὁ ἀποθανὼν δὲν ἔχῃ τέκνα, τότε ἐπιστρέφεται εἰς τὸν δόντα αὐτάς. Ἐπίσης καὶ πρὸ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, οἱ κατέχοντες δωρεὰς τοιαύτας ὀφείλουσι νὰ τὰς ἐπιστρέφωσιν εἰς τοὺς δόντας αὐτάς, ὑπὸ οἷον δῆποτε ὄνομα καὶ ἂν ᾧσι δεδομέναι, δηλ. εἴτε ὡς ἀρραβῶν, εἴτε ὅπωςδῆποτε ἄλλως, ἐὰν αὐτοὶ ᾧσι παραίτιοι τῆς διαλύσεως τοῦ ἀρραβῶνος. Ἐὰν δὲ παραίτιοι ᾧσιν οἱ δόντες αὐτάς, τότε μένουσιν εἰς τοὺς κατέχοντας αὐτάς καθ' ὁλοκληρίαν.

Ι) Πᾶσα διαθήκη μὴ συμφωνοῦσα μὲ τὸ ἐπικρατοῦν ἀρχαῖον τοπικὸν ἡμῶν ἔθιμον, τὸ

ἐνταῦθα ὡς ἀνωτέρω ἐκτεθέν, θέλει λογίζεσθαι ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος.

Τοῦτο τὸ τοπικὸν ἡμῶν ἔθιμον, τὸ ὑφ' ἡμῶν ἀπάντων ἀνέκαθεν παραδεδεγμένον, παρακαλοῦμεν ἀπάσας τὰς τοπικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς, νὰ προστατεύωσι καὶ ὑπερασπίζονται πάντοτε καὶ νὰ δίδωσιν πρὸς αὐτὸ κῦρος καὶ ἰσχὺν Νόμον, νὰ καταδιώκωσιν ἐν περιπτώσει πάντα κάτοικον τῆς Νήσου ταύτης, ὅστις ἐπισηκῶν, ἤθελε τολμήσει νὰ καταπατήσῃ τὸ ἔθιμον τοῦτο.

Καὶ εἰς ἐνδειξιν τῆς γενικῆς ἀποδοχῆς πάντων ἡμῶν, ἐγράφη ἐν τῷ παρόντι Ἱεροῦ Ἐκκλησιαστικῷ Κώδικι καὶ ὑπεγράφη παρ' ἡμῶν σήμερον . . .

Οἱ Δημογέροντες . . . Οἱ Πρόκριτοι . . . Ὁ Ἱερός Κλήρος . . .».

1047

1871. Συνθήκη Λονδίνου.

1048

1871. Πρακτικὸν Συνόδου πΚ.,

ἐν 178, σ. 234.

« . . . Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐπέτρεψε τὴν συγκρότησιν τῶν τοιούτων συνοικεσιῶν ὀρθοδόξων καὶ δυτικῶν . . . ».

1049

1871. Διάταξις, ἀπὸ 12 Δεκ., συντεχνίας τῶν γεμενετζήδων Διδυμοτείου,

ἐν 230, σ. 143.

« . . . ἰδὸν σημειῶνω ὅπου συμφωνήσαμε ἐσναφικῶς . . . καὶ ἀπὸ ἔξω ὅποιος μάλιστα ταμπάης θὰ φέρῃ προῖμα χωρὶς νὰ ἐρωτᾷ, κρυφά, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ σαράντα παραδιῶν προῖμα ὅποιος θέλει καὶ λαθῶσῃ καὶ πάρῃ προῖμα, νὰ εἶναι ὑπόχρεως νὰ δίνη πρὸς τόκο 1 λίρα ὀθωμανικὴ διὰ πτωχοῦς ».

1050

1872. Ὅρος τοπικῆς Συνόδου τῶν πατριαρχῶν Κπ., Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων,

καθ' ὃν οἱ Βούλγαροι ἐκηρύχθησαν σχισματικοὶ καὶ ἀπηγορεύθη αὐτοῖς πᾶσα ἐπιμιξία ἐκκλησιαστική, ἄρα καὶ γάμων, μετὰ τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, ἐν 178, σ. 234–235.

1051

1873. Βεράτιον ὑπὲρ πΚ. Ἰωακείμ Β',

ἐν 174, σ. 130–139.